

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาความเป็นมา และรูปแบบของศูนย์วิทยบริการจาก เอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อหาแนวทางในการวางแผนจัดสร้างแบบเสนอแนะการจัดตั้งศูนย์วิทยบริการ จากห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร
2. สร้างแบบสอบถามเพื่อรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับ สภาพปัจจุบันของห้องสมุด ห้องโสตทัศนศึกษา และความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูบรรณารักษ์ ครูโสตทัศนศึกษา ครูอาจารย์ และนักเรียน ต่อการจัดตั้งศูนย์วิทยบริการจากห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูบรรณารักษ์ และครูโสตทัศนศึกษา ของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม โรงเรียนมัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา วิทยาโท เพื่อตรวจสอบความถูกต้องแล้วนำความคิดเห็น และข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข
4. ส่งแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปยังกลุ่มตัวอย่างประชากร ทั้ง 5 ประเภท คือ ผู้บริหาร ครูบรรณารักษ์ ครูโสตทัศนศึกษา ครูอาจารย์ และนักเรียน โดยทางไปรษณีย์ และด้วยตนเอง รวมจำนวนทั้งสิ้น 1,028 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 874 ฉบับ คิดเป็นแบบสอบถามที่ได้รับคืนร้อยละ 85.02
5. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยการหาค่าทางสถิติ ร้อยละ มัชฌิม เลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอในรูปความเรียงและตาราง
6. สร้างแบบเสนอแนะการจัดตั้งศูนย์วิทยบริการจากห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา (ฉบับร่าง) ตามหลักการและทฤษฎีโดยอาศัยข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม

7. นำแบบ เสนอแนะการจัดตั้งศูนย์วิทยบริการจากห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่สร้างขึ้นเพื่อให้อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย และผู้ทรงคุณวุฒิได้แก่ อาจารย์ ม.ล.ประทานพร เนาวรัตน์ หัวหน้าบรรณารักษ์ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา และท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์วิวัฒน์ชัย สุขทรัพย์ หัวหน้าฝ่ายโสตทัศนศึกษา โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม ตรวจสอบและให้ ข้อ เสนอแนะเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

8. ส่งแบบ เสนอแนะการจัดตั้งศูนย์วิทยบริการจากห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา และแบบประเมินแบบ เสนอแนะการจัดตั้งศูนย์วิทยบริการจากห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา ไปให้ผู้บริหารโรงเรียน ครูบรรณารักษ์ และครูโสตทัศนศึกษา จำนวน 30 โรงเรียน

9. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินแบบ เสนอแนะการจัดตั้งศูนย์วิทยบริการจาก ห้องสมุดโรงเรียนมัธยม ด้วยค่ามัชฌิม เลขคณิตและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน

10. สรุปผลประเมินแบบ เสนอแนะ และนำเสนอรูปแบบการจัดตั้งศูนย์วิทยบริการ จากห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร

11. สรุปผลการวิจัยและข้อ เสนอแนะ

กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการหรือ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการของโรงเรียน นักวิชาการโสตทัศนศึกษา หรือ อาจารย์ที่รับผิดชอบงานด้านโสตทัศนศึกษาของโรงเรียน ครูบรรณารักษ์หรืออาจารย์ที่รับผิดชอบ งานด้านห้องสมุดของโรงเรียน ครูอาจารย์ และนักเรียน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้บริหาร นักวิชาการโสตทัศนศึกษา และครูบรรณารักษ์ อย่างละ 1 คน รวม 3 คน จากโรงเรียนใน ส่วนกลางทั้งสิ้น 101 โรงเรียน (กรมสามัญศึกษา 2529) รวม ประชากรกลุ่มที่ 1 จำนวน 303 คน

กลุ่มที่ 2 ครูอาจารย์ จากโรงเรียนในส่วนกลางทั้งสิ้น 101 โรงเรียน ผู้วิจัยได้
ดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบแยกประเภท โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างโรงเรียน 25 โรงเรียน ต่อจากนั้น
จึงสุ่มอาจารย์จากแต่ละโรงเรียน โรงเรียนละ 5 คน เป็นจำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากร 125 คน

กลุ่มที่ 3 นักเรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบแยกประเภท โดยเลือก
กลุ่มตัวอย่างโรงเรียน 25 โรงเรียน จากจำนวนทั้งหมด 101 โรงเรียน ต่อจากนั้นจึงสุ่มนักเรียนแต่ละ
โรงเรียน โดยแยกเป็นนักเรียนมัธยมศึกษา 12 คน และมัธยมปลาย 12 คน ได้กลุ่มตัวอย่างที่
เป็นนักเรียน จำนวน 600 คน

รวมประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ทั้งสิ้น 1,028 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด และปลายปิด อยู่ในฉบับ
เดียวกัน แยกออกเป็น 4 ชุด ตามประเภทของกลุ่มประชากร ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร ประกอบด้วย

1.1 สถานภาพของผู้ตอบ ได้แก่ เพศ อายุ คุณวุฒิ ตำแหน่ง และหน้าที่การงาน
อายุการทำงาน ความรู้เกี่ยวกับงานห้องสมุด และความรู้ทางด้านโสตทัศนศึกษา

1.2 สภาพของโรงเรียน ห้องสมุด และห้องโสตทัศนศึกษา ระดับชั้นสูงสุด
ที่มีสอนในโรงเรียน จำนวนครูอาจารย์ จำนวนนักเรียน จำนวนบุคลากรของห้องสมุด และ
ห้องโสตทัศนศึกษา

1.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการ จัดตั้งศูนย์วิทยบริการจากห้องสมุดโรงเรียน
มัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร ซึ่งประกอบด้วย ความคิดเห็นทั่วไปต่อการจัดให้มีศูนย์วิทยบริการ
จากห้องสมุดและห้องโสตทัศนศึกษาในโรงเรียน ความคิดเห็นต่อการบริหารและการดำเนินงาน
ศูนย์วิทยบริการ ความคิดเห็นต่อการจัดบริการทางวิชาการและผู้ใช้บริการของศูนย์วิทยบริการ
ความคิดเห็นต่อการจัดบุคลากรของศูนย์วิทยบริการ ความคิดเห็นต่อการจัดงบประมาณของ
ศูนย์วิทยบริการ ความคิดเห็นต่อหลักเกณฑ์ในการให้บริการของศูนย์วิทยบริการ และความคิดเห็น
ต่อสิ่งอำนวยความสะดวกที่จัดให้มีในศูนย์วิทยบริการ

1.4 ข้อเสนอแนะ

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับครูบรรณารักษ์และครูโสตทัศนศึกษา ประกอบด้วย

2.1 สถานภาพของผู้ตอบ

2.2 การจัดดำเนินงานห้องสมุดและห้องโสตทัศนศึกษา ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ประกอบด้วย สภาพของห้องสมุดและห้องโสตทัศนศึกษา ทางด้านบุคลากร สื่อการศึกษาประเภท วัสดุ และโสตทัศนอุปกรณ์ ความต้องการสื่อการศึกษาประเภทวัสดุและโสตทัศนอุปกรณ์ และงบประมาณ ในด้านการบริหารและการดำเนินงานห้องสมุด และห้องโสตทัศนศึกษา ได้แก่ สายการบริหารงาน เกณฑ์การให้บริการ แหล่งที่ได้มาของสื่อการศึกษาทั้งประเภทวัสดุ และโสตทัศนอุปกรณ์ การพัฒนา ความรู้ทางด้านห้องสมุดและห้องโสตทัศนศึกษา การส่งเสริมความรู้และประชาสัมพันธ์ หน่วยงาน ห้องสมุดและห้องโสตทัศนศึกษา ในด้านการจัดเก็บสื่อการศึกษาประเภทวัสดุ และโสตทัศนอุปกรณ์

2.3 ความคิดเห็น เกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์วิทยบริการจากห้องสมุดโรงเรียน มัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร ซึ่งประกอบด้วย ความคิดเห็นทั่วไปต่อศูนย์วิทยบริการ ความคิดเห็น ต่อการบริหารและการดำเนินงานศูนย์วิทยบริการ ความคิด เป็นต่อการจัดบริการทางวิชาการ และผู้ใช้บริการของศูนย์วิทยบริการ ความคิด เห็นต่อ การจัดบุคลากรของศูนย์วิทยบริการ ความ คิดเห็นต่อการจัดงบประมาณของศูนย์วิทยบริการ ความคิด เห็นต่อหลักเกณฑ์การให้บริการของ ศูนย์วิทยบริการ และความคิด เห็นต่อสิ่งอำนวยความสะดวกที่จัดให้มีในศูนย์วิทยบริการ

2.4 ข้อเสนอแนะ

ชุดที่ 3 แบบสอบถามสำหรับครูอาจารย์ ประกอบด้วย

3.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

3.2 การใช้บริการของห้องสมุดและห้องโสตทัศนศึกษา

3.3 ความคิดเห็นต่อการจัดตั้งศูนย์วิทยบริการจากห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร

3.4 ข้อเสนอแนะ

ชุดที่ 4 แบบสอบถามสำหรับักเรียน

- 4.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 4.2 การใช้บริการของห้องสมุด และห้องโสตทัศนศึกษา
- 4.3 ความคิดเห็นต่อการจัดตั้งศูนย์วิทยบริการ จากห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา

กรุงเทพมหานคร

- 4.4 ข้อเสนอแนะ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างประชากร โดยทางไปรษณีย์ และส่งด้วยตนเอง และเมื่อตอบแบบสอบถามแล้วจะส่งคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาแยกวิเคราะห์ และหาค่าทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้นำมาหาค่าทางสถิติ วิธีต่าง ๆ ดังนี้

1. ข้อมูลที่เกี่ยวกับสภาพของตัวอย่างประชากร สภาพโรงเรียน ห้องสมุด และห้องโสตทัศนศึกษา การจัดการบริหารและการดำเนินงานห้องสมุดและห้องโสตทัศนศึกษา การจัดการเก็บสื่อการสอนชนิดต่าง ๆ วิเคราะห์ตามระเบียบวิธีทางสถิติ โดยคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย มัชฌิม เลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. ข้อมูลที่เกี่ยวกับความคิดเห็นต่อการจัดตั้งศูนย์วิทยบริการจากห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร ใช้วิธีการให้น้ำหนักคะแนนเป็น 5 ระดับดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	5	คะแนน
เห็นด้วย	ให้คะแนน	4	คะแนน
เฉย ๆ (ไม่มีความเห็น)	ให้คะแนน	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้คะแนน	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	1	คะแนน

การให้น้ำหนักคะแนนความถี่ในการใช้

ใช้มากที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
ใช้มาก	ให้คะแนน	4	คะแนน
ใช้ปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
ใช้น้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
ใช้น้อยที่สุดหรือไม่ใช้เลย	ให้คะแนน	1	คะแนน

3. ข้อมูลที่เกี่ยวกับสภาพความต้องการด้านวัสดุและวัสดุทัศนูปกรณ์ (ตารางที่ 2)

แปลความหมายของค่าเฉลี่ยดังต่อไปนี้

0.5 - 1.49	หมายถึง	เพียงพอแล้ว
1.50 - 2.49	หมายถึง	มีความต้องการบ้าง (ปานกลาง)
2.50 - 2.00	หมายถึง	มีความต้องการมาก (ไม่เพียงพอ)